

Betænkning

over

- I. forslag til lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten og
 II. forslag til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat m. v.

(Afgivet af udvalget den 5. maj 1961).

Udvalget har holdt 9 møder og har herunder haft flere samråd med finansministeren, ligesom man har modtaget henvendelser fra Erhvervenes fællesudvalg om skatte-spørgsmål, Butikshandelens Fællesråd, Foreningen af Selvpensionister og Alderdomsopsparene i Danmark, Fællesrepræsentationen af danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger, Foreningen af Pensionister inden for DFDS, Dansk Styrmandsforening, Assurandør-Societetet samt fra forskellige kredse af private.

Ad I. forslag til lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

Der har i udvalget været rejst kritik af de gældende regler om skattefri afskrivninger på bygninger og om beskatning af fortjeneste ved salg af bygninger, der har været genstand for afskrivning. Hvis en bygning alene har været genstand for almindelig afskrivning, skal fortjenesten ved et eventuelt salg af bygningen i almindelighed ikke beskattes. Dette gælder også for den del af fortjenesten, der svarer til de afskrivninger, sælgeren har foretaget i sin besiddelsestid. Finansministeren har givet tilsagn om at overveje, hvorvidt der er grund til at ændre de gældende afskrivnings- og avancebeskatningsregler vedrørende bygninger.

I forbindelse med behandlingen af den i § 10 foreslåede ændring af afskrivningslovens § 31 har udvalget drøftet værdiansættelsen af fast ejendom ved beregningen af

arveafgift og gaveafgift. Efter arveafgiftsloven skal fast ejendom ved beregningen af disse afgifter ansættes til salgsværdien. I udvalget har der været rejst spørgsmål om altid at tillade den ved den seneste ejendomsvurdering ansatte ejendomsværdi lagt til grund for beregningen. Finansministeren har udtalt, at dette spørgsmål vil kunne overvejes i forbindelse med en eventuel revision af arveafgiftsloven.

Et flertal (socialdemokratiets og det radikale venstres medlemmer af udvalget) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med nedenstående af finansministeren foreslåede ændringer under nr. 1, 2, 3, 5, 9, 10, 14, 15 og 16.

Flertallet kan derimod ikke tiltræde de af et mindretal, bestående af venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget, stillede ændringsforslag under nr. 12 og 13. Efter disse ændringsforslag skal en aktionær, der modtager en udlodning fra et aktieselskab i forbindelse med nedskrivning af aktiekapitalen, eller som sælger aktier til det selskab, der har udstedt dem, beskattes af forskellen mellem handelsværdien af den pågældende aktiepost og det beløb, hvortil aktien er erhvervet. Dette vil betyde, at såfremt en aktiepost umiddelbart før udlodningen eller salget til selskabet er erhvervet for f. eks. 1 000 000 kr., og udlodningen vedrørende denne aktiepost (eller det beløb, hvortil selskabet køber aktieposten) andrager 1 500 000 kr., må 1 000 000 kr. betragtes som handelsværdien for denne aktiepost. Der vil derfor ikke

fremkomme nogen skattepligtig fortjeneste, uanset at aktionæren fra selskabet får udbetalt 500 000 kr. mere, end han har givet for aktieposten. Dette forekommer mindre rimeligt, når fortjeneste ved afståelse af aktier i øvrigt skal beskattes.

Under den gældende aktieselskabsbeskatning kan selskaberne ikke nedsætte deres aktiekapital ved tilbagebetaling til aktionærerne, uden at dette medfører en væsentlig forøgelse af selskabernes skattetilsvær. Selskaberne kan derfor ikke føle sig fristet til at henlægge hele overskuddet til reserverne og i stedet tilgodese aktionærerens interesser ved at nedsætte aktiekapitalen ved udlodning til aktionærerne eller ved at opkøbe egne aktier. Under den ny selskabs-skattelov har en nedsættelse af selskabets aktiekapital ikke større betydning for selskabets skattetilsvær. Hvis de af mindretallet stillede ændringsforslag gennemføres, er der grund til at befrygte, at en del selskaber vil søge at nedbringe aktionærerens personlige indkomstskat ved at erstatte udbytteudlodninger med gradvis indløsning af aktiekapitalen mod vederlag eller med opkøb af egne aktier.

Efter lovforslaget med det af finansministeren stillede ændringsforslag under nr. 14 vil det ikke være muligt at opnå skattemæssige fordele ved at foretage sådanne dispositioner.

Flertallet kan derfor som nævnt ikke tiltræde mindretallets ændringsforslag under nr. 12 og 13.

Det samme mindretals ændringsforslag nr. 17 samt mindretallets ændringsforslag nr. 4, 5 og 6 til forslaget til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat m. v. går som anført i bemærkningerne ud på at opheve reglerne om, at aktieselskaber ikke skal svare særlig indkomstskat, men i stedet have deres særlige indkomst beskattet sammen med deres øvrige indkomst.

Når den særlige indkomstskat af personer er fastsat til 30 pct., skyldes det, at man har ønsket de beløb, der reelt er erhvervet igennem en årrække, men som kommer frem til beskatning i et enkelt indkomstår, beskattet med en procent, der nogenlunde svarer til den gennemsnitlige personskat. For selskabers vedkommende vil den gennemsnitlige skat, når man ser bort fra 2½ pct.-fradraget, svare til den almindelige

selskabsskatteprocent, og dette er baggrunden for de allerede gennemførte regler, som flertallet ikke finder anledning til at ændre.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan tiltræde de af finansministeren under nr. 1, 2, 5, 15 og 16 stillede ændringsforslag. Herudover tiltræder venstres medlemmer af udvalget de af ministeren under nr. 9 og 10 foreslåede ændringer, medens mindretallet som helhed selv stiller de under nr. 4, 12, 13 og 17 anførte ændringsforslag. Om indholdet af disse ændringsforslag og deres motivering henviser man til de ledsagende bemærkninger.

Mindretallet vil med hensyn til lovforslaget som helhed nærmere motivere sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Et andet *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) kan tiltræde de af finansministeren stillede ændringsforslag under nr. 1, 2, 3, 5, 9, 10 og 14-16, men stiller herudover de under nr. 6, 7, 8 og 11 anførte ændringsforslag.

Ændringsforslaget under nr. 6 tilsigter at begrænse fradragsretten for udgifter til salgsfremmende foranstaltninger, idet disse set ud fra et samfundsmæssigt synspunkt nu har antaget et betænkeligt omfang. Medens man bl. a. gennem lovgivningen søger at tilskynde befolkningen til opsparing og mådeholdent forbrug, er det reklamens opgave at suggerere til størst muligt forbrug. Reklameindustrien lægger herved beslag på betydelige produktionskræfter, og en stor del af reklamen er ikke blot varefordyrende, men fuldstændig nytteløs for forbrugerne og for samfundet som helhed. Hvis en beskatning af de nævnte salgsfremmende foranstaltninger virker dæmpende på deres benyttelse, vil man opnå en økonomisk gevinst og en begrænsning af reklamens uheldige sociale og kulturelle virkninger.

Ved ændringsforslagene under nr. 7 og 8 foreslås dels ophævelse af retten til fradrag for visse gaveydelse, dels en ajourføring af lønmodtagerfradraget.

Endelig foreslås ved ændringsforslag nr. 11, at retten til fradrag for betalte personlige skatter skal bortfalde. Denne skattefradragsret har været et vist værn imod højere beskatning af de største indkomster,

men den har ikke kunnet værne de små indkomster og mellemindkomsterne, hvorimod dens fastholdelse har bevirket, at skatterne skal beregnes med højere procent-satser, end ellers ville være nødvendige. Den straffer stigende indtægter og frembringer utilsigtede og uoverskuelige resultater, når indtægterne er svingende fra år til år, og endelig gør dens eksistens skattesystemet kompliceret og hindrer forudberegning af den enkeltes skattevilkår. Afskaffelsen af dette princip, der i øvrigt er ukendt i andre landes skattelovgivning, og som har vundet indpas i vort skattesystem ved en tilfældighed, er en let gennemførlig reform, der vil bidrage væsentligt til den forenkling af skattesystemet, alle er enige om at tilstræbe.

Ad II. forslag til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat m. v.

Udvalget har drøftet, om der er trang til at fritage for beskatning efter bestemmelsen i § 2, nr. 13, i lov om særlig indkomstskat m. v. i de tilfælde, hvor den skattepligtige fortjeneste skyldes udbetaling af en forsikrings- eller erstatningssum for en bygning. Et mindretal bestående af venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3, hvorefter fritagelsen skal være betinget af, at den skadelidte bygning genopføres, og at beskatningen sætter ind ved senere afståelse af den genopførte bygning.

Et flertal (socialdemokratiets og det radikale venstres medlemmer af udvalget) finder det imidlertid ikke rimeligt, at ejere af bygninger, hvorpå der kan afskrives skattefrit, opnår både skattefritagelse og en væsentlig forøgelse af deres fremtidige afskrivningsmuligheder, især ikke da finansministeren over for udvalget har udtalt, at han vil undersøge mulighederne for at udforme en fritagelsesbestemmelse, der i skattemæssig henseende så vidt muligt stiller ejeren på samme måde, som hvis skaden ikke var indtrådt.

Flertallet ønsker endvidere med hensyn til det af det nævnte mindretal stillede ændringsforslag under nr. 2 at anføre, at dette ændringsforslag går ud på, at aktieselskaber ikke skal betale skat af fortjeneste ved salg af aktier eller ved likvidation af aktieselskaber. Heroverfor fremhæver flertallet, at lovforslagets regel, hvorefter aktieselskaber skal beskattes af fortjeneste på aktier på lige fod med personer, er motiveret med ønsket om at undgå, at selskaber udnytter 2½ pct.-fradraget til at skaffe sig en lavere selskabsbeskatning ved stiftelse af datterselskaber.

Flertallet kan tiltræde denne motivering og kan derfor ikke tiltræde mindretallets ændringsforslag, men indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* uændret.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) stiller derimod de under nr. 2-6 anførte ændringsforslag, hvorom der henvises til de ledsagende bemærkninger. Med hensyn til lovforslaget som helhed vil mindretallet nærmere redegøre for sin stilling ved dets 2. behandling.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) kan medvirke til lovforslagets gennemførelse, men foreslår, at fortjeneste eller tab ved afhændelse eller afståelse af aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer eller tegningsrettigheder her til samt ved udlodning af likvidationsprovenu skal medregnes i fuldt omfang ved opgørelsen af den særlige indkomst på lige vilkår med de øvrige i lovens § 2 omhandlede fortjenester eller tab m. v. Mindretallet finder, at der savnes en begrundelse for at beskatte netop disse former for avancer på en lempeligere måde, og stiller derfor nedenstående ændringsforslag under nr. 1 og 7.

Ændringsforslag

til

I. forslag til lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

Af finansministeren, tiltrådt af udvalget:

Ny paragraf.

1) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.
§ 2, stk. 8, i lovbekendtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 udgår.“

Til § 2.

2) Paragraffen affattes således:

„Efter § 2 i lovbekendtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 indsættes som ny paragraf:

„§ 2 A. Ophør af skattepligt som følge af fraflytning til udlandet har virkning fra og med den nærmest efter fraflytningen følgende 1. april, 1. juli, 1. oktober eller 1. januar, og den del af det helårige skattebeløb, der forholdsmæssigt vedrører tiden indtil dette tidspunkt, kan i så fald forlanges betalt inden bortrejsen.

Stk. 2. Ophør af skattepligt som følge af dødsfald har virkning fra og med den nærmest efter dødsfaldet følgende 1. april, 1. juli, 1. oktober eller 1. januar. For personer, der har været sambeskattet med afdøde, indtræder skattepligt fra den nærmest efter dødsfaldet følgende 1. april, 1. juli, 1. oktober eller 1. januar. Hvis den med den skattepligtige sambeskattede hustru afgår ved døden i et af de tre første kvartaler af skatteåret, skal der foretages en fornyet an-

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Medens de øvrige stykker i § 2 i ligningslovbekendtgørelsen omhandler skattepligtens indtræden ved tilflytning her til landet, indeholder stk. 8 bestemmelser om skattepligtens ophør ved udrejse af landet. Da der nu foreslås indført en ny paragraf (§ 2 A), der også handler om skattepligtens ophør — som følge af dødsfald — foreslås bestemmelsen i § 2, stk. 8, overført til den ny § 2 A. Ændringen er således af rent redaktionel karakter.

Til nr. 2.

Stk. 1 i den foreslåede affattelse af lovbekendtgørelsens § 2 A er identisk med stk. 8 i den nugældende lovbekendtgørelses § 2, jfr. bemærkninger til ændringsforslag nr. 1.

Stk. 2 svarer til den foreslåede § 2 A i lovbekendtgørelsen, jfr. lovforslagets § 2. Dog er de to sidste punktummer nye.

Efter de gældende regler får det ingen betydning for skattepligten for det løbende skatteår, at en skatteydere hustru afgår ved døden. Imidlertid foreslås det nu, at enkemænd skal have samme adgang som enker til at få skatteansættelsen nedsat i de tilfælde, hvor ægtefællens død medfører en indtægtsnedgang. For enker vil nedsættelsen få virkning fra det kvartal, der følger nærmest efter dødsfaldet, og det ny punktum tager sigte på, at enkemænd kan opnå nedsættelse fra samme tidspunkt.

sættelse af den efterlevende ægtefælle med virkning fra den nærmest efter dødsfaldet følgende 1. juli, 1. oktober eller 1. januar. Ved den fornyede ansættelse stilles den efterlevende ægtefælle som familieforsørger.““

Af *finansministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Baunsgaard, Holger Eriksen, Ove Hansen, Per Hækkerup, Egon Jensen, Kai Jensen, Peter Nielsen, Herluf Rasmussen, P. A. Rasmussen og Edel Saunte):

Ny paragraf.

3) Efter § 2 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.

Efter § 2 i lovbekendtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 indsættes som ny paragraf:

„§ 2 B. Enker eller enkemænd, der har levet i sædvanligt formuefællesskab med den afdøde ægtefælle, skal efter dennes død ansættes efter ægtefællernes fulde indkomst i det år, der lægges til grund for ansættelsen.

Stk. 2. Dog skal den efterlevende ægtefælle i tilfælde, hvor det må forventes, at dennes indkomst i det pågældende skatteår som følge af den anden ægtefælles død vil blive mindre end den ansatte indkomst, kunne forlange tilsvarende nedsættelse i den ansatte indkomst i overensstemmelse med reglerne i nærværende lovs § 23, jfr. § 28, sidste stykke. Hvis skattepligten ved den første ansættelse af den efterlevende ægtefælle omfatter et kortere tidsrum end et år, passes den forventede indkomst således, at den kommer til at svare til et fuldt års indkomst. Ved opgørelsen af den forventede indkomst i skattepligtsperioden ses der bort fra tantieme, efterløn og lignende indtægt, der modtages fra den afdøde ægtefælles arbejdsgiver. Såfremt den efterlevende ægtefælle modtager pension fra den afdøde ægtefælles arbejdsgiver, skal i stedet for efterløn eller lignende medregnes et beløb svarende til pensionsindtægt for efterlønsperioden.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 træder i stedet for bestemmelserne i § 7, stk. 5 og 6, i lov nr. 149 af 10. april 1922 om indkomst- og formueskat til staten, således som denne lov er ændret ved lov nr. 102 af 31. marts 1933.““

Til nr. 3.

Ved ændringsforslaget foreslås bestemmelsen i statsskattelovens § 7, stk. 5 og 6, ændret og overført til lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

Stk. 1 svarer — med en enkelt sproglig ændring — til statsskattelovens § 7, stk. 5.

Efter den gældende regel i statsskattelovens § 7, stk. 5, skal enker eller enkemænd, der har levet i sædvanligt formuefællesskab med afdøde, ved den første ansættelse efter den anden ægtefælles død ansættes efter ægtefællernes *fulde indkomst* i indkomståret. For enker gælder dog i henhold til statsskattelovens § 7, stk. 6, det særlige, at de kan begære nedsættelse af indkomstansættelsen, hvis det må antages, at deres indkomst på grund af mandens død vil blive mindre end den ansatte indkomst.

Man har fundet det rimeligt, at denne regel udvides til også at gælde for *enkemænd*, således at der tilvejebringes ligestilling mellem gifte kvinder og mænd med hensyn til beskatningen, når den ene ægtefælle er død.

Bestemmelsen i den foreslåede § 2 A i ligningslovbekendtgørelsen om, at efterlevende ægtefællers skattepligt skal indtræde kvartalsvis i stedet for halvårsvis, kan i visse tilfælde medføre en skærpelse af beskatningen for enker, der begærer ansættelse foretaget efter reglen i statsskattelovens § 7, stk. 6 (om ansættelse på grundlag af den „fremtidige indkomst“). For at undgå dette foreslås det, at der ved ansættelse i henhold til statsskattelovens § 7, stk. 6, skal ses bort fra tantiemebeløb, som modtages fra den afdødes arbejdsgiver, samt at efterløn og lignende indtægter kun skal medregnes i det omfang, hvori de

Af et *mindretal* (Alfred Bøgh, Jens Chr. Christensen, Haunstrup Clemmensen, Foged, Jørgen Jørgensen (Ullerup), Poul Møller og Finn Poulsen):

Underændringsforslag
til ændringsforslag nr. 3.

4) 3. punktum i den foreslåede nye § 2 B, stk. 2, affattes således:

„Såvel ved opgørelsen af den forventede indkomst i skattepligtsperioden som ved senere ansættelser af den efterlevende ægtefælle ses der bort fra tantieme, efterløn og lignende indtægt, der modtages fra den afdøde ægtefælles arbejdsgiver.“

Af *finansministeren* tiltrådt af *udvalget*:

Ny paragraf.

5) Efter § 3 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.

I § 7 i lovbekendtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 indsættes som nyt litra:

træder i stedet for den eventuelle pensionsindtægt.

Til underændringsforslag nr. 4.

Efter den foreliggende formulering af denne bestemmelse fra skattedepartementets side ses der kun bort fra efterløn etc. ved den første ansættelse af den efterlevende ægtefælle. Reglen udelukker imidlertid ikke beskatning af den efterlevende ægtefælle af modtagen efterløn etc. i det følgende år, når ægtefællen går over til at blive beskattet på basis af forrige års indkomst ligesom skatteyderne i almindelighed.

Det forekommer ejendommeligt, at de pågældende kan blive fri for beskatning af efterløn etc. ved første ansættelse efter dødsfaldet, men et år eller mere herefter alligevel skal beskattes af denne. Hertil kommer, at det har været en væsentlig anke mod de hidtidige regler på dette felt, at indtægter af de her nævnte arter snart har kunnet modtages helt skattefrit, snart er blevet beskattet én gang og undertiden to gange, alt afhængig af den tilfældige omstændighed, hvornår på året dødsfaldet er sket, ligesom også tidspunktet for erhvervelsen af retten til efterlønnen i skattemæssig forstand har spillet ind, med den følge, at arbejdsgivere, som har været opmærksom på problemet, har kunnet tilrettelægge beskatningen af den efterlevende ægtefælle særdeles gunstigt, medens andre arbejdsgivere ikke har været opmærksom herpå.

Ved den foreslåede formulering tilsigtes det at lade al indtægt, der hidrører fra den afdøde ægtefælles lønnede erhverv, og som falder bort med hans død, glide ud af beskatningen, når ansættelse efter statskattelovens § 7, stk. 6, foretages.

Til nr. 5.

Under behandlingen af forslaget til ligningslov for skatteåret 1961-62 blev der rejst spørgsmål om den skattemæssige behandling af erstatninger for krigsskade fra

„m. Beløb udbetalt én gang for alle i henhold til lov nr. 179 af 7. juni 1958 om fordelingen af visse fra udlandet modtagne erstatninger, for så vidt erstatningerne udredes for legemsskade eller krænkelse af den personlige frihed.““

Japan og andre lande. De omhandlede erstatninger uddeles efter reglerne i lov nr. 179 af 7. juni 1958 om fordelingen af visse fra udlandet modtagne erstatninger. Erstatningerne udbetales med beløb én gang for alle, og det drejer sig dels om erstatninger for legemsskade og internering, dels om erstatninger for skader på og tab af formuegenstande.

Det må anses for rimeligt, at der indrømmes skattefrihed for erstatningerne for legemsskade og internering, ligesom det er sket med hensyn til tilsvarende erstatninger fra Tyskland, jfr. ligningslovens § 7 l. Erstatninger for skader på og tab af formuegenstande vil herefter blive behandlet efter de gældende regler. Dette vil medføre skattefrihed i det omfang, erstatningerne ydes for indbogenstande.

Af et *mindretal* (Herluf Rasmussen):

Ny paragraf.

6) Efter § 3 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.

§ 8 i lovbekendtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 affattes således:

„§ 8. Udgifter, som den skattepligtige dokumenterer at have afholdt i forbindelse med sit erhverv til reklame og repræsentation, kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrages med halvdelen.

Stk. 2. For brugsforeninger og produktions- og salgsforeninger forhøjes den i henhold til reglerne i lov nr. 255 af 11. juni 1960 om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. opgjorte skattepligtige indkomst med halvdelen af de af foreningen i indkomståret afholdte udgifter af den i stk. 1 omhandlede art.

Stk. 3. Finansministeren bemyndiges til at fastsætte regler om opkrævning af afgift af udgifter, som afholdes til reklame her i landet af udenlandske personer eller selskaber og foreninger m. v., som enten ikke er skattepligtige eller alene begrænset skattepligtige her i landet.““

Ny paragraf.

7) Efter § 3 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.

I § 8 A i lovbekendtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

Til nr. 6.

Ved ændringsforslaget foreslås en skærpendelse af de hidtil gældende regler om fradrag for udgifter til reklame og repræsentation.

Til nr. 7.

Ved ændringsforslaget tilsigtes med virkning fra og med 1. januar 1962 en ophævelse af den i § 8 A indeholdte bestemmelse om fradragsret for visse gaver.

„Stk. 3. Den i stk. 1 omhandlede fradragsret finder ikke anvendelse på gaver ydet efter den 31. december 1961.“

Ny paragraf.

8) Efter § 3 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.

I § 9, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 ændres i 1. punktum tallet „400“ til: „600“.

Af *finansministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Haunstrup Clemmensen, Jørgen Jørgensen (Ullerup) og Poul Møller):

Ny paragraf.

9) Efter § 3 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.

§ 10, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 affattes således:

„Stk. 1. Bidrag, som i anledning af skilsmisse eller separation udredes af den ene af ægtefællerne til underhold af den anden ægtefælle eller af børn, kan fradrages i bidragyderens skattepligtige indkomst. Fradragsretten for de nævnte bidrag til underhold af børn er betinget af, at bidragyderen har forsørgerpligt over for det offentlige for barnet, og kun bidrag for tiden indtil barnets fyldte 18. år kan fradrages. Bidrag til ægtefællen og de med denne sambeskattede børn medregnes til den bidragnydende ægtefælles skattepligtige indkomst. Ydes bidraget til selvstændigt skattepligtige børn, skal det medregnes til disses skattepligtige indkomst.“

Ny paragraf.

10) Efter § 3 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.

§ 11 i lovbekendtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 affattes således:

„Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan fratrækkes underholdsbidrag til børn uden for ægteskab, med hensyn til hvilke der påhviler den skattepligtige forsørger- eller bidragspligt over for det offentlige. Kun bidrag for tiden indtil barnets fyldte 18. år kan fradrages.“

Til nr. 8.

Ved ændringsforslaget tilsigtes en ajourføring af lønmodtagerfradraget svarende til den fremgang i lønniveauet, der har fundet sted siden fradragets fastsættelse.

Til nr. 9 og 10.

Udvalget har drøftet de gældende regler om fradragsret for de underholdsbidrag, der ydes til børn i anledning af skilsmisse, separation eller faktisk adskillelse samt til børn uden for ægteskab. Efter disse regler kan bidrag ikke fradrages i bidragyderens indkomst, når bidragyderens forsørger- eller bidragspligt over for det offentlige ophører. Dette sker ved barnets fyldte 18. år. 18 års grænsen fremgår imidlertid ikke af de pågældende lovbestemmelser, og ændringsforslaget tager alene sigte på at tydeliggøre bestemmelserne.

Bet. o. lovf. om påligningen af indkomst- og formueskat til staten m. m.

Af *mindretallet* under nr. 6:

Ny paragraf.

11) Efter § 4 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.

§ 14, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 affattes således:

„Stk. 1. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan fradrages beløb, som i det pågældende år er anvendt til skatter og afgifter på fast ejendom og næring, til tiende, fæste- og forpagtningsafgifter og lignende byrder.“

Til § 6.

Af *mindretallet* under nr. 4:

12) I den foreslåede nye § 16 A affattes stk. 2 således:

„Stk. 2. Hvor udlodning finder sted i forbindelse med nedskrivning af aktiekapitalen eller andelskapitalen, beskattes dog kun fortjenesten ved udlodningen. Fortjenesten opgøres som forskellen mellem udlodningen og anskaffelsessummen for det aktie- eller andelsbeløb, hvormed kapitalen nedskrives; hvis handelsværdien af dette aktie- eller andelsbeløb umiddelbart før udlodningen er større eller mindre end det udloddede beløb, skal dog handelsværdien og ikke udlodningen lægges til grund ved beregningen af den skattepligtige fortjeneste.“

13) Den foreslåede nye § 16 B affattes således:

„§ 16 B. Afstår en aktionær eller andels-haver aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer samt tegningsret hertil til det selskab, der har udstedt de pågældende værdipapirer, skal fortjeneste eller tab her-ved medregnes i den skattepligtige særlige indkomst eller almindelige indkomst efter samme regler som fortjeneste eller tab ved afståelse af aktier eller andelsbeviser til andre end det pågældende selskab. Hvis en sådan afståelse til det udstedende selskab indebærer en udlodning som omhandlet i § 16 A, stk. 2, såsom hvor selskabets erhvervelse af aktierne har til forudsætning, at afhænderen har andre aktier i selskabet, eller afståelsesvederlagets størrelse er fastsat under hensyn hertil, finder reglerne i § 16 A, stk. 2, dog tilsvarende anvendelse.“

Til nr. 11.

Ved ændringsforslaget foreslås fradrag-retten for erlagte personlige skatter ophævet.

Til nr. 12 og 13.

Når et aktieselskab m. v. foretager udlodning i forbindelse med en nedskrivning af aktiekapitalen eller andelskapitalen, bliver aktionærerne m. v. stillet, som om de havde afstået en til kapitalnedskrivningen svarende del af deres aktier. Udlodningen udgør således betaling for de afståede aktier, og ved opgørelsen af fortjenesten ved udlodningen må derfor fragå det beløb, som aktionærerne i sin tid har investeret i disse aktier. Det er fundet rimeligt at beskatte fortjenesten i disse tilfælde med almindelig indkomstskat, idet en beskatning med særlig indkomstskat ville medføre, at aktionærerne i tilfælde af flere udlodninger fra samme selskab ville kunne opnå det skattefrie fradrag på 1 000 kr. ved hver udlodning.

For at aktionærerne ikke ved udlodningen skal få et fradrag i deres skattepligtige indkomst ud over, hvad der følger af eventuel nedgang i aktiernes værdi, foreslås fortjenesten beregnet på grundlag af aktiernes handelsværdi, hvis denne er højere end den kursværdi, hvortil udlodning er sket.

Hvis en aktionær sælger sine aktier på børsen, vil han som regel være ubekendt med, om aktierne købes af selve det selskab, som har udstedt dem, og også i andre tilfælde har selskabers køb af egne aktier inden for de ved aktielovgivningen tilladte rammer en ganske normal, legitim karakter. I alle disse situationer må aktionærens avance ved salget beskattes efter de gældende regler om avance ved aktiesalg, jfr. loven om særlig indkomstskat og forslagets § 16 C.

Af *finansministeren*, tiltrådt af *flertallet* under nr. 3:

14) Den foreslåede formulering af § 16 B. udgår. I stedet indsættes:

„§ 16 B. Afstår en aktionær eller andels-
haver aktier, andelsbeviser og lignende
værdipapirer samt tegningsret til sådanne
værdipapirer til det selskab, der har ud-
stedt de pågældende værdipapirer, med-
regnes afståelsessummen i hans skatteplig-
tige almindelige indkomst.

Stk. 2. Finansministeren kan dog tillade,
at afståelsessummen fritages for beskatning.
Fortjeneste eller tab ved afståelsen med-
regnes i så fald i den skattepligtige alminde-
lige indkomst eller den skattepligtige sær-
lige indkomst efter samme regler som for-
tjeneste eller tab ved afståelse af aktier
og andelsbeviser til andre end det selskab,
der har udstedt de pågældende værdi-
papirer.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke
anvendelse, såfremt aktier eller andels-
beviser m. v. afstås til et selskab i likvida-
tion i det kalenderår, hvori selskabet ende-
ligt opløses.“

Af *finansministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 7.

15) Paragraffen affattes således:

„§ 7.

§ 17, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 402
af 20. december 1960 affattes således:

„Renter af gæld til afkom (børn, børne-
børn m. v.) kan ikke bringes til fradrag ved
opgørelsen af den skattepligtige indkomst,

Hvis selskabets køb af egne aktier i
virkeligheden er en udlodning i forbindelse
med en kapitalnedskrivning, må en eventuel
avance hos aktionærerne beskattes efter
de regler, der er foreslået i § 16 A, stk. 2.
I de fleste tilfælde vil det ikke volde lig-
ningsmyndighederne vanskeligheder at kon-
statere, hvornår et aktiesalg har haft denne
karakter.

Til nr. 14.

De foreslåede bestemmelser om den skatte-
mæssige behandling af aktionærer, som sæl-
ger aktier til det selskab, der har udstedt
aktierne, er forskellige fra forslaget's be-
stemmelser om den skattemæssige behan-
dling i de tilfælde, hvor et selskab indløser
en del af aktiekapitalen ved udlodning til
aktionærerne. Man har imidlertid fundet
det hensigtsmæssigt, at reglerne bliver de
samme i de to situationer, og dette er grun-
den til, at § 16 B foreslås ændret, således at
den kommer i overensstemmelse med § 16 A.
I begge tilfælde bliver hovedreglen herefter,
at de beløb, som aktionærerne modtager
fra selskabet, fuldt ud skal medregnes ved
opgørelsen af den skattepligtige alminde-
lige indkomst. Finansministeren kan dog
tillade, at beløbene behandles på samme
måde som beløb indvundet ved salg til
tredjemand af de til selskabet afståede
aktier eller af den aktieret, som aktionæren
giver afkald på som følge af nedskrivningen.
Finansministeren har over for udvalget op-
lyst, at dispensationsbestemmelserne vil
blive benyttet, når det sandsynliggøres, at
aktiesalget eller kapitalnedskrivningen ikke
sker med det formål at undgå at udlodde de
af selskabet indtjente midler som udbytte,
der er indkomstskattepligtigt hos aktio-
nærerne.

Til nr. 15.

Den gældende regel i ligningslovbekend-
tgørelsens § 17, stk. 1, tager alene sigte på til-
fælde, hvor giveren i stedet for at udrede
f. eks. et kontant beløb har påtaget sig en
gældsforpligtelse direkte over for gavemod-
tageren, f. eks. hvor en fader udsteder et
gældsbevis og overdrager dette som gave

i det omfang den skattepligtige har påtaget sig gælden som en gave eller et arveforskuud til afkommet. Ved bestemmelsens anvendelse sidestilles adoptivforhold, stedbarnsforhold og plejeforhold med naturligt slægtskab. Tilsvarende begrænsning af fradragsretten gælder, såfremt ydelsen tillægges en af de foranstående personers ægtefælle.““

Ny paragraf.

16) Efter § 7 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.

§ 24, stk. 2, i lovekændtgørelse nr. 402 af 20. december 1960 affattes således:

„Stk. 2. For så vidt hendes skattepligtige indkomst hidrører fra erhvervsmæssig virksomhed, og denne virksomhed ophører inden 3 måneder efter ægteskabets indgåelse, eller for så vidt indkomsten hidrører fra indtægtsnydelser, der bortfalder i anledning af hendes giftermål, skal hun dog kunne begære, at der med virkning fra begyndelsen af det nærmest efter ægteskabets indgåelse følgende kvartal sker en nedsættelse i hendes ansættelse efter reglen i lov nr. 149 af 10. april 1922 § 23, jfr. § 28, sidste stykke. Nedsættelsen skal andrage et beløb svarende til de bortfaldne indtægter.““

Af *mindretallet* under nr. 4:

Ny paragraf.

17) Efter § 10 indsættes som ny paragraf:

„§ 00.

§ 8, stk. 2, i lov nr. 255 af 11. juni 1960 om indkomstbeskatning af aktieselskaber ophæves.“

til sønnen. Giverens skattebesparelse ved fradrag af renterne af et sådant gældsbevis vil som regel være væsentlig større end modtagerens skattebyrde ved beskatningen af disse renter, og det må antages, at mange skatteydere tidligere har påtaget sig gældsforpligtelser af denne art udelukkende for at opnå en skattebesparelse. Dette er særlig betænkeligt, fordi det ofte vil være let for yderen at opnå frigørelse for forpligtelsen, hvis parternes økonomiske forhold ændrer sig. Reglerne finder ikke anvendelse i de tilfælde, hvor giveren optager et lån hos tredjemand — f. eks. i et pengeinstitut — og forærer provenuets til gavemodtageren.

Ændringsforslaget har alene til formål at klargøre dette forhold.

Til nr. 16.

Efter de gældende regler kan en hustru, som inden 3 måneder efter ægteskabets indgåelse opgiver sin erhvervsvirksomhed, eller som mister indtægtsnydelser som følge af ægteskabet, begære sin skatteansættelse nedsat med et beløb svarende til de bortfaldne indtægter. Dette gælder dog kun, hvis ægteskabet er indgået i første skattehalvår, og nedsættelsen indrømmes i så fald i hustruens ansættelse for andet skattehalvår. Efter ændringsforslaget vil hustruen kunne opnå nedsættelse af ansættelsen i alle tilfælde, hvor ægteskabet er indgået i de tre første kvartaler af skatteåret, og nedsættelsen vil få virkning fra det kvartal, der følger nærmest efter ægteskabets indgåelse.

Til nr. 17.

Medens den særlige indkomstskat for personer udgør 30 pct. af det beløb, hvormed den særlige indkomst overstiger 1 000 kr., skal efter de gældende regler aktieselskaber betale fuld indkomstskat af de tilsvarende indtægter, altså 44 pct. af hele beløbet, dog at halvdelen af skatten kan fradrages i det følgende år. Disse indtægter beskattes altså langt hårdere hos aktieselskaber end hos personer, og da denne forskelsbehandling må forekomme ganske umotiveret, til-

II. forslag til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat m. v.

Til § 1.

Af et *mindretal* (Herluf Rasmussen):

1) Foran de foreslåede ændringer til § 3 i lov om særlig indkomstskat m. v. ind sættes:

„Til § 2.

Punkt 6, 7 og 8 affattes således:

„6. Fortjeneste eller tab ved afhændelse eller afståelse af aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer.

7. Fortjeneste eller tab ved afhændelse eller afståelse af tegningsret til aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer.

8. Fortjeneste eller tab ved udlodning af likvidationsprovenu fra aktieselskaber og andelsselskaber. Det er dog en betingelse, at udlodningen er foretaget i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses.““

Af et *mindretal* (Alfred Bøgh, Jens Chr. Christensen, Haunstrup Clemmensen, Foged, Jørgen Jørgensen (Ullerup), Poul Møller og Finn Poulsen):

2) I de foreslåede ændringer af lovens § 3 erstattes linje 13 og 14 af følgende:

„I stk. 2 ophæves sidste punktum, og som nyt stk. 3 tilføjes:“

og det foreslåede nye stykke betegnes „Stk. 3.“

3) Efter de foreslåede ændringer af lovens § 7 indsættes:

„Til § 7 A.

Til paragraffen føjes som nyt stykke:

sigter ændringsforslaget samt ændringsforslagene nr. 4-6 til forslag til lov om ændring i lov om særlig indkomstskat at ligestille de to grupper af skatteydere på dette punkt.

Til nr. 1 og 7.

Efter de gældende regler skal fortjeneste eller tab ved afståelse af aktier m. v. og tegningsret til sådanne værdipapirer samt ved likvidation af aktieselskaber og lignende selskaber kun medregnes med $\frac{2}{3}$ ved opgørelsen af den skattepligtige særlige indkomst. Efter ændringsforslaget skal de nævnte fortjenester eller tab medregnes fuldt ud ved opgørelsen af særlig indkomst.

Til nr. 2.

Den nuværende § 3, stk. 2, der bestemmer, at aktieselskaber ikke beskattes af deres særlige indkomst ved salg m. v. af aktier, er for mindre end ét år siden udfærdiget af finansministeriet og vedtaget af folketinget. Der er ikke i de betragtninger, der anføres i motiverne til finansministerens forslag om at ændre bestemmelsen, fundet tilstrækkelig anledning til at ophæve denne specielle skattefritagelse for aktieselskaber, og nærværende forslag tilsigter derfor at bevare denne del af den gældende regel.

Til nr. 3.

Reglerne om beskatning af avance ved salg m. v. af fast ejendom rammer urimeligt hårdt i de tilfælde, hvor avancen hidrører

„Stk. 8. Hvor den skattepligtige fortjeneste ved afståelse af fast ejendom i henhold til foranstående bestemmelser er indvundet ved modtagelse af erstatnings- eller forsikringssum, jfr. § 4, stk. 1, kan den skattepligtige begære sig fritaget for, at fortjenesten henregnes til hans særlige indkomst. Fritagelsen er betinget af, at erstatnings- eller forsikringssummen anvendes til genopførelse af den skadelidte ejendom. Afstås en sådan ejendom senere, skal der ved opgørelsen af den regulerede anskaffelsessum ses bort fra den del af udgifterne ved ejendommens genopførelse, som er dækket af erstatnings- eller forsikringssummen.““

fra brandskade på en forsikret ejendom. Dette vil især få betydning for landbrugets bygninger, der i særlig grad er udsat for totalskader, f. eks. ved de mange lynbrande, der sker hvert efterår.

Brandforsikringssummen er fastsat således, at den dækker udgifterne ved opførelsen af en tilsvarende bygning, og forsikringssummen udbetales ikke til ejeren, men normalt til den håndværker, der har genopførelsen i entreprise. Skadelidte kan altså ikke anvende nogen del af forsikringssummen til skattens betaling, medmindre han opnår tilladelse til helt at undlade at genopføre, hvilket kun sker under særlige omstændigheder og normalt kun mod, at forsikringssummen reduceres med 25 pct.

Det må anses for urimeligt, at disse ejere, der ganske uforskyldt har opnået en rent fiktiv avance, men som ofte samtidig har lidt tab af anden art, ved at deres hjem og virksomhed er lagt øde, yderligere skal belastes med en skattebetaling, hvortil de selv må skaffe midlerne. Det var ganske de samme betragtninger, der førte til, at man i afskrivningslovens § 28, stk. 3, indførte regler om fritagelse for beskatning ved skade på ekstra-afskrevne ejendomme, og den her foreslåede § 7 A, stk. 8, tilsigter at indføre en lignende fritagelse med hensyn til avancebeskatningen i § 7 A. Som forslaget er formuleret, vil en bygningsskade kun medføre, at betalingen af særlig indkomstskat udskydes, indtil den eventuelle værdistigning ved genopførelsen realiseres ved et senere salg.

4) Efter de foreslåede ændringer af lovens § 7 indsættes:

„Til § 9.

Stk. 1 affattes således:

„Skattepligten påhviler personer, dødsboer og selskaber m. v., der er undergivet fuld eller begrænset indkomstskattepligt til staten. For så vidt angår begrænset skattepligtige, omfatter skattepligten kun indtægter vedrørende sådanne formuegoder, af hvis afkastning den pågældende er indkomstskattepligtig til staten. Skatten beregnes med 30 pct. af det beløb, hvormed indkomsten — afrundet nedad til det nærmest med 50 delelige kronebeløb — overstiger 1 000 kr.““

Til nr. 4-6.

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 17 til forslag til lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

5) Efter de foreslåede ændringer af lovens § 7 indsættes:

„Til § 10.
Paragraffen ophæves.“

6) Efter de foreslåede ændringer af lovens § 7 indsættes:

„Til § 13.
Paragraffen ophæves.“

Af *mindretallet* under nr. 1:

7) I den foreslåede affattelse af lovens § 17, stk. 2, udgår i 2. punktum ordene „to tredjedele af“.

Baunsgaard, næstformand.	Alfred Bøgh.	Jens Chr. Christensen.	Haunstrup Clemmensen.	
Holger Eriksen, formand.	Foged.	Ove Hansen.	Per Hækkerup.	Egon Jensen.
Kai Jensen.	Jørgen Jørgensen (Ullerup).		Poul Møller.	Peter Nielsen.
Finn Poulsen.	Herluf Rasmussen.	P. A. Rasmussen.	Edel Saunte.	
